

(Beter) sorteren en uw afval beperken?

CATALOGUS VAN ANIMATIES

Gratis animatieactiviteiten voor de brusselaars!

In mei 2023 wordt het verplicht voedingsafval te scheiden. Om zich daarop voor te bereiden en erachter te komen waarom sorteren zo belangrijk is, biedt Leefmilieu Brussel gratis animaties aan!

Het is niet altijd gemakkelijk uit te leggen waarom het belangrijk is dat niet enkel recycleerbaar afval, maar ook organisch afval wordt gesorteerd! Ook is het niet eenvoudig om een pasklaar antwoord te kunnen geven op alle vragen die burgers hebben over hoe ze hun afval thuis moeten sorteren ...

Informereren, uitleggen wat het nut is van sorteren en wat er gebeurt met de verschillende soorten gesorteerd afval, vragen beantwoorden, begeleiden naar de meest geschikte oplossing voor elk individu ... Kortom, de Brusselaars begeleiden bij deze nieuwe gewoonte, dat is het doel van deze "kant-en-klare" oplossingen!

Ontdek ze in deze catalogus!

Context van de werkwijze

Organisch afval sorteren is een tweede leven geven aan het afval dat verantwoordelijk is voor 40% van de inhoud van onze witte zakken. Ten laatste op 31 december 2023 moet, overal in de Europese Unie, dat afval gesorteerd worden om gerecycleerd en nuttig aangewend te worden. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal dat het geval zijn in mei 2023.

Dat betekent dat vanaf dan voedingsafval, zoals groenafval, niet meer mag terechtkomen in de witte zakken die naar de verbrandingsoven gaan. Het zal worden getransformeerd tot compost en energie! Resultaat: het aantal witte zakken met onrecycleerbaar afval zal drastisch dalen. Daarom is het Gewest van plan om de witte zakken 1 in plaats van 2 keer per week op te halen.

In alle gemeenten zal het verplicht zijn om organisch afval te scheiden van restafval, maar de lagere ophaalfrequentie zal eerst in 11 gemeenten worden getest (Oudergem, Sint-Agatha-Berchem, Evere, Ganshoren, Haren, Jette, Neder-Over-Heembeek, Ukkel, Watermaal-Bosvoorde, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe).

Animatieactiviteiten voor iedereen

Twee soorten animatieactiviteiten :

- **Workshops** voor het publiek van tussenactoren (zoals voor SIK-huurders, alfabetiseringsgroepen, het publiek van de Buurthuizen, gemeenten) ;
- **Stands** of voorstellingen op plaatsen waar veel mensen langskomen (zoals in supermarkten of op markten, rommelmarkten of plaatselijke evenementen).

Volgens 4 hoofdthema's :

- de sorteringsregels begrijpen ;
- voedselverspilling vermijden ;
- nadenken over composteren ;
- op verschillende manieren afval beperken.

De verschillende animaties die besteld kunnen worden, staan in een catalogus. De coöperatieve ERU Urbanism is door Leefmilieu Brussel aangesteld om op alle locaties en bij alle actoren langs te gaan, om ervoor te zorgen dat deze catalogus wordt gebruikt en om u bij te staan bij uw bestelling.

Wie kan er bestellen ?

Workshops

Elke vereniging, organisatie of structuur die een doelpubliek van ten minste 15 personen op een voor hen gratis toegankelijke plaats bijeenbrengt of weet te brengen voor wie afvalscheiding en -vermindering een bijzondere kennismaking/aandacht vereist.

Stands

De coöperatieve ERU Urbanism roept gemeenten, wekelijkse markten, supermarkten enzovoort op om stands op te zetten. Wie een openbaar evenement organiseert, kan een stand bestellen!

Hoe bestellen ?

Neem contact op met de 'Zero Afval'-facilitator (LB-BE)
facilitator_zeroafval@leefmilieu.brussels of Camille von Knechten 02 539 01 31.

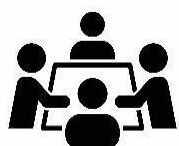
Andere voorwaarden ?

Deze eerste proefserie is voor het jaar 2023, zolang de voorraad strekt. Daarna volgt er een evaluatie en een eventuele verlenging. Plaats uw bestelling tijdig !

WORKSHOPS

Animatie

Tegen voedselverspilling

DOELSTELLINGEN:

- De Brusselaars voorbereiden op de toekomstige verplichting om voedselafval te sorteren (van kracht vanaf mei 2023) door hen te helpen hun afval te verminderen;
- Tips en trucs met hen delen om voedselverspilling en zo de hoeveelheid weggegooid organisch afval te verminderen.

INSTALLATIE:

- **Gebruiksduur:** 2 uur
- **Groep:** 10 tot 15 personen
- **Benodigd materiaal:** een ruimte met tafels en stoelen, eventueel een kleine oven

- **Bijzonderheid:** animatie toegankelijk voor verschillende leeftijden en taalniveaus (FR-NL)

INHOUD VAN DE ANIMATIE:

- **Ijsbreker:** in de vorm van 'fototaal' brengt de animator de eetgewoonten van de deelnemers naar voren om de rest van de workshop aan te passen aan hun realiteit.
- **Quiz in beweging:** om verschillende thema's aan te pakken, zoals houdbaarheidsdata, een goed beheer van de koelkast, de juiste porties of tips en trucs voor de correcte bewaring van voedsel, worden vragen gesteld aan de deelnemers, die antwoorden terwijl ze door de ruimte bewegen. De onderwerpen worden besproken in groepen en subgroepen.
- **Antiverspillingsworkshop:** de deelnemers worden uitgenodigd om hun oud brood mee te brengen voor een workshop verloren brood, en/of afhankelijk van de ter plaatse beschikbare keukenapparatuur kan een cake met overrijpe bananen (broodpudding) worden gebakken en opgegeten!

Animatie

Afvalvermindering

DOELSTELLING:

- De inwoners van Brussel voorbereiden op de komende veranderingen in de inzameling, door advies dat hen in staat moet stellen hun hoeveelheden afval en dus hun 'behoefte' qua inzamelingsfrequenties te verminderen;
- Motieven voor afvalvermindering met hen delen, gelinkt aan consumptiepatronen;
- Hun praktisch advies bieden over hoe ze hun afval kunnen verminderen door een zuinigere levensstijl voor te stellen (kraantjeswater, tweedehands, objectbibliotheek, doe-het-zelf enz.), evenals tips die voor zo veel mogelijk mensen haalbaar zijn;
- Hen helpen hun perceptie van afvalvermindering te veranderen.

INSTALLATIE:

- **Gebruiksduur:** 2 uur
- **Groep:** 15 personen
- **Benodigd materiaal:** een zaal met tafels en stoelen

- **Bijzonderheid:** animatie toegankelijk voor verschillende leeftijden en taalniveaus (FR-NL)

INHOUD VAN DE ANIMATIE:

- **Ijsbreker:** in de vorm van 'fototaal' haalt de animator de 'R's' uit de uitspraken van de deelnemers en noteert die op een voor iedereen zichtbaar bord (Refuse, Reduce, Reuse, Recycle, Return to the earth);
- **Animatie 'afval eruit':** de deelnemers halen een stuk afval uit een witte zak en bespreken aan de hand van de 5 R's wat er met het afval moet gebeuren. Voor de 'R' van recycleren moeten de deelnemers kiezen in welke zak ze het voorwerp willen stoppen.
- **Zero afval-workshop:** afhankelijk van het seizoen, verschillende doe-het-zelfmogelijkheden (furoshiki voor Kerstmis, tandpasta, allesreiniger, BeesWrap enz.).
- **Afsluiting:** afsluitende groepsdiscussie om de indrukken van de deelnemers te verzamelen.

Animatie

Je afval sorteren

DOELEN:

- De Brusselaars voorbereiden op de toekomstige verplichting (vanaf mei 2023) om voedingsafval te sorteren door hen te helpen hun afval te beperken.
- De basissorteerregels van Brussel herhalen en ook, voor zij die dat wensen, uitleggen wat ze kunnen doen om minder afval te produceren.
- Brusselaars helpen inzien dat omwille van de verplichte sorteerregels voor verpakkingen en binnenkort ook voor voedingsafval de witte zak erg klein zal worden.

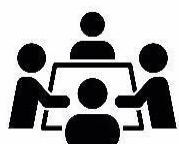

VOORZIENINGEN:

- **Duur:** 2 uur
- **Groep:** 10 tot 15 personen
- **Benodigd materiaal:** een zaaltje met tafels en stoelen.
- **Specifieke kenmerken:** animatie voor alle leeftijden.

INHOUD VAN DE ANIMATIEACTIVITEIT:

- **Activiteit om het ijs te breken:** opwarmer met behulp van de tool Photolangage om kennis te maken met het onderwerp en het in te leiden.
- **'Vier op een rij' van het afval:**
  - Groepsspel rond 'Vier op een rij' van het afval om zo samen de sorteerregels nog eens op te frissen.
  - Gesprek rond afvalbeperking met voorstellen over hoe dat in het dagelijkse leven kan worden toegepast.
- **Ervaringen:** alle deelnemers krijgen de kans om te zeggen wat ze ervan vonden en wat de workshop hen heeft bijgebracht of wat hen nog tegenhoudt om afval correct te sorteren.

Animatieactiviteit • Composteren en voedingsafval sorteren

DOEL:

- De Brusselaars voorbereiden op het feit dat ze vanaf mei 2023 voedingsafval moeten sorteren en het niet meer in de witte vuilzak mogen gooien.
- De alternatieven voor de oranje zak verduidelijken, zodat ze betere keuzes kunnen maken voor hun huishouden.
- Hen motiveren om (organisch en) voedingsafval te sorteren en composteren.

INSTALLATIE:

- **Duur:** 2 uur
- **Groep:** max. 25 personen
- **Benodigheden:** een zaal met tafels en stoelen (eventueel een projector en schermen, niet noodzakelijk).
- **Doelgroep:** deze animatieactiviteit is toegankelijk voor alle leeftijden en taalniveaus (FR-NL).

INHOUD VAN DE ANIMATIEACTIVITEIT:

Het is de bedoeling dat de aanwezigen actief deelnemen aan de hele animatieactiviteit. De animator zal interactie- en uitwisselingsmomenten voorstellen om zo de deelnemers te helpen zich de informatie eigen te maken en te onthouden.

- **Kennismaking:** een groepsgesprek dat vertrekt vanuit de ervaringen van de deelnemers. Wat doen ze met hun voedingsafval? Weten ze dat men vanaf mei 2023 verplicht zijn voedingsafval moet sorteren? Iedereen zal uitgenodigd worden om te vertellen hoe ze zich daarover voelen. Om de interesse van de deelnemers te wekken, zal er ook gevraagd worden naar hun verwachtingen.
- **De verschillende oplossingen** zullen voorgesteld worden: thuiscomposteren (tuin, appartement), wijkcomposteren, een bokashibak, de oranje zak gebruiken enz. Om de mogelijkheden goed te visualiseren, zal de animatrice of animator gebruikmaken van het **demonstratiemateriaal**.
- **De verschillende technieken:** composteren kan op verschillende manieren en elke techniek heeft zijn voor- en nadelen. Alle vragen van de deelnemers zullen beantwoord worden: of het nu gaat over hoe voedingsafval gesorteerd moet worden, hoe dit in de praktijk kan omgezet worden, welke hulpmiddelen er beschikbaar zijn (tools, verenigingen, opleidingen ...) enz.
- **Conclusie:** de animatieactiviteit wordt afgesloten met een rondvraag. Iedereen zal na de animatieactiviteit kunnen aangeven wat ze ervan vonden en zeggen welke oplossing zij de beste vinden om te voldoen aan de verplichting om voedingsafval te sorteren.

STANDS

Stand

Tegen voedselverspilling

DOELSTELLINGEN:

- De Brusselaars voorbereiden op de toekomstige verplichting om voedselafval te sorteren (van kracht vanaf mei 2023) door hen te helpen hun afval te verminderen;
- Tips en trucs met hen delen om voedselverspilling en zo de hoeveelheid weggegooid organisch afval te verminderen.

INSTALLATIE:

- **Gebruiksduur:** 5 uur
- **Scenografie, materiaal:** 1 partytent, 2 tafels, 2 stoelen, 1 kartonnen koelkast, producten en uitleg, 2 geruite tafelkleden
- **Benodigde ruimte:** Minimaal 3 x 3 m

INHOUD VAN DE STAND:

- **Koelkastzone, bewaring/opslag:** een kartonnen koelkast wordt gebruikt als leermiddel en er wordt advies gegeven over de bewaring, opslag en verwerking van restjes;
- **Informatie over portiegroottes:** tips om restjes te beperken of onder controle te houden, presentatie van gemiddelde portiegroottes voor verschillende voedingsmiddelen en mosterdglazen om deze gemiddelde porties voor een of twee personen te visualiseren;
- **Tips voor brood:** alle adviezen om brood vers te houden en droog brood in gerechten te verwerken;
- **De "truc met het ei":** hoe weet je of je ei nog goed is om te eten;
- **TGT- en THT-zones:** uitleg van het verschil tussen 'te gebruiken tot' en 'ten minste houdbaar tot';
- **Antiverspillingsquiz:** een kaartspel met vragen en antwoorden om de kennis van de deelnemers te testen!
- **Geheugensteuntje met de tips en trucs:** om uit te delen aan iedereen.

Stand Afvalvermindering

DOELSTELLINGEN:

- De inwoners van Brussel voorbereiden op de komende veranderingen in de inzameling, door advies dat hen in staat moet stellen hun hoeveelheden afval en dus hun 'behoefte' qua inzamelingsfrequenties te verminderen;
- Motieven voor afvalvermindering met hen delen, gelinkt aan consumptiepatronen;
- Hun praktisch advies bieden over hoe ze hun afval kunnen verminderen door een zuinigere levensstijl voor te stellen (kraantjeswater, tweedehands, objectbibliotheek, doe-het-zelf enz.), evenals tips die voor zo veel mogelijk mensen haalbaar zijn;
- Hen helpen hun perceptie van afvalvermindering te veranderen.

INSTALLATIE:

- **Gebruiksdur:** 5 uur
- **Scenografie, materiaal:** 1 partytent, 2 tafels, 2 stoelen, 2 tafelkleden, educatief materiaal

- **Benodigde ruimte:** Minimaal 3 x 3 m

INHOUD VAN DE STAND:

- **Zero afval-vitrine:** de oplossingen voor wegwerpproducten laten zien, voorbijgangers ze laten aanraken en testen, hen laten nadenken over een zero afval-levensstijl. Op de stand zal ook een boekje met goede Brusselse adresjes beschikbaar zijn om voorbijgangers te informeren over de initiatieven in hun omgeving.
- **Zakken voor bulkproducten:** (passieve) distributie van zakjes voor bulkproducten aan geïnteresseerde voorbijgangers, met een zeefdruk (bv. 'Ik verminder mijn afval') en het logo van Leefmilieu Brussel. De animatie is aanpasbaar (bv. 'furoshiki'-actie op kerstmarkten).

Stand Sorteren van afval

DOELSTELLINGEN:

- De Brusselaars voorbereiden op de toekomstige verplichting om voedselafval te sorteren (van kracht vanaf mei 2023) door hen te helpen hun afval te sorteren;
- Hen op ludieke wijze duidelijk maken hoe belangrijk sorteren is.

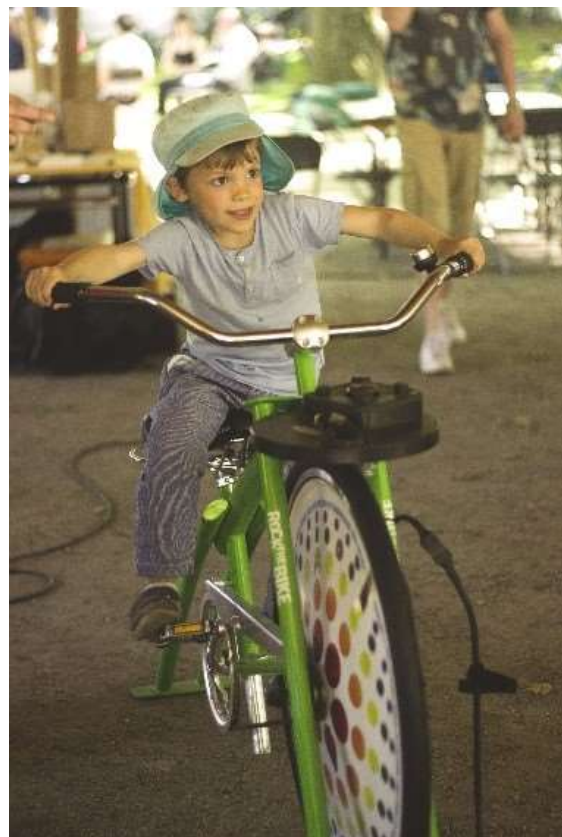
INSTALLATIE:

- **Gebruiksduur:** 4.30 uur
- **Scenografie, materiaal:** 1 partytent, 1 tafel, energieopwekkende fietsen, een 75-inch scherm en een 3 meter hoge en brede basketbalring
- **Benodigde ruimte:** minstens 6 x 3 m (+ 3 m hoogte)

INHOUD VAN DE INTERPELLATIE:

- **Basketbal:** elke korf heeft zijn eigen afvalbak en sorteerkleur, en elke bal heeft zijn eigen afval (getekend). In dit behendigheidsspel komen verschillende zaken aan bod: Hoe herken ik afval? Hoe sorteer ik het? Waar en hoe gooi ik het weg?
- **Puzzels:** puzzels over de levenscyclus van afval zullen beschikbaar zijn op de tafels.
- **'Vellow Energy':** een hometrainer die energie opwekt. Als iemand erop gaat zitten en trapt, worden op het ervoor geplaatste scherm video's getoond over organisch afval. Die laten zien waarom sorteren belangrijk is!

Stand • Composteren en sorteren van voedselafval

DOELSTELLINGEN:

- De Brusselaars voorbereiden op de toekomstige verplichting om voedselafval te sorteren (van kracht vanaf mei 2023) door hen te motiveren om hun organisch afval te sorteren en te composteren;
- Hen informeren en helpen om de sorteer-/composteeroplossing te kiezen die het best bij hun huishouden past.

INSTALLATIE:

- **Gebruiksdur:** 4 uur (of 2 x 4 uur afhankelijk van de beschikbare middelen)
- **Scenografie, materiaal:** 1 partytent, 1 tafel, 2 stoelen, posters, een didactische map en flyers. Afhankelijk van het geval: plantenbak, terrarium met reducenten, demonstratieruimte (compostmonster, wormenbak, ton, monster van voedselafval enz.), spelletjes ...
- **Benodigde ruimte:** Minimaal 3 x 3 m

INHOUD VAN DE INTERPELLATIE:

- **Interpellatie:** het gesprek met de voorbijgangers gaat uit van hun ervaring en wat zij met hun voedselafval doen (sorteren, composteren, geen van beide, eventuele moeilijkheden)
- **De verschillende oplossingen:** om aan de nieuwe sorteerplicht te voldoen, zullen verschillende technieken worden gepresenteerd (thuis composteren in de tuin, appartement, buurtcompost, wormenbak, gebruik van de oranje zak enz.)
- **Informatiefolder:** om de verschillende mogelijkheden zichtbaar te maken, zal (onder andere) de folder 'voedsel niet in de witte zak' beschikbaar zijn, evenals het demonstratiemateriaal. De verschillende composteringstechnieken zullen worden besproken (inclusief voor- en nadelen), evenals het sorteren van voedselafval, de praktische uitvoering, de beschikbare middelen (hulpmiddelen, verenigingen, opleidingen) enz.

Artistieke voorstelling MOTAMO

DOELSTELLINGEN:

- De Brusselaars voorbereiden op de toekomstige verplichting om voedselafval te sorteren (van kracht vanaf mei 2023) door hen op humoristische wijze aan te spreken.

INSTALLATIE:

- **Gebruiksduur:** 30 min.
- **Installatie, scenografie, materiaal:** afhankelijk van de locatie van de voorstelling, een geluidsinstallatie meebrengen of niet
- **Benodigde ruimte:** 4 x 3 m

INHOUD VAN DE VOORSTELLING:

MOTAMO, opgericht door Thierry de Coster in 2015, brengt de beste improvisatoren van het land samen, die allemaal meer dan 20 jaar ervaring hebben met improvisatietheater. Aan de hand van door voorbijgangers gekozen woorden improviseren de artiesten over het thema van de sortering van organisch afval.

